

Voorwoord

Dit is jaarverslag van Belangenvereniging Wakker Laorne, waarin de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen van 2023 worden beschreven.

We bedanken alle vrijwilligers en de diverse initiatiefnemers die zorgen dat Laren een prachtige plek blijft om te wonen, werken en recreëren!

Als Wakker Laorne zijn wij een klankbord voor alle Larenaren. Heeft u een goed idee voor Laren of wilt u iets delen met ons? Wij horen graag van u.

Dit kan door een mail naar ons secretariaat te sturen (secretariaat@wakkerlaorne.nl) of via ons inloopmoment bij de bestuursvergaderingen (iedere laatste woensdag van de maand om 19:30 uur in het Kulturhus, niet in juli en december).

Wij zetten ons graag in voor u!

Met vriendelijke groet,

Richard Buitink
Voorzitter Wakker Laorne

Het bestuur

Het bestuur bestond vanaf de ALV 2023 uit de volgende personen:

Dagelijks bestuur:

Richard Buitink - voorzitter
Eva Schoneveld - penningmeester
Joyce Dekker - secretaris

Voorzitters van de verschillende werkgroepen en tevens bestuursleden:

Hendri Eggink - Leefbaarheid
Herman Haijntink - Verkeer en Verkeersveiligheid
Frank Jonk - Recreatie en Toerisme
Richard Buitink (a.i.) - Wonen
André Lobbert - Duurzaamheid
Jolien Braakman - Communicatie

Vlnr: Joyce Dekker, André Lobbert, Jolien Braakman, Frank Jonk, Richard Buitink, Eva Schoneveld, Hendri Eggink. Op de foto ontbreekt: Herman Haijntink

Algemeen

In 2023 hadden wij 676 leden (gezinnen), die een minimum contributie van € 5 per lid betalen.

Bestuursvergaderingen

In 2023 hebben we 10 keer met het bestuur vergaderd. Dit was volgens planning. Bij de inloop, aan het begin van iedere bestuursvergaderingen, zijn vier onderwerpen aangedragen. Dit is meer dan andere jaren en dat komt waarschijnlijk doordat we het inloopmoment nu op Social Media aankondigen.

In maart en oktober is er bestuurlijk overleg geweest met Gemeente Lochem. Beide keren was onze kernwethouder Marja Eggink onze gesprekspartner. In maart werd zij bijgestaan door Veronique Vroege (1e medewerker bestuurlijk juridische zaken) en in oktober door Diane Wolkorte (Ideeënmakelaar).

Algemene ledenvergadering

Op 12 april 2023 was de ALV in 't Kulturhus. Na het officiële deel was onze gastspreker Ronnie Degen aan het woord. Ronnie heeft verteld over zijn loopbaan, zijn bedrijf, het ondernemen en zijn plannen voor de toekomst.

COMMUNICATIE

Voorzitter: Jolien Braakman
Leden: Hendrik Beelen, Jaap de Boer en Madelon Wentink
e-Mail: redactie@larengelderland.nl

www.larengelderland.nl

De werkgroep coördineert media-activiteiten middels de website www.larengelderland.nl, waar je in één oogopslag alle nieuws en informatie over Laren kunt vinden, en het actief informeren van inwoners en bezoekers over relevante zaken.

Nieuws en informatie wordt niet alleen door derden via een (pers-)bericht naar de redactie verstuurd, ook nemen de werkgroepleden zelf het initiatief om nieuws te brengen. Denk hierbij aan het Pieterpad Praat of een column.

De werkgroep telt op dit moment vier personen, maar er is altijd plek voor extra vrijwilligers.

VERKEER EN VERKEERSVEILIGHEID

Voorzitter: Herman Haijntink
Leden: Jan Harkink, Hermien Bouwhuis,
Arjan Sturris en Jos Wesseldijk
e-Mail: verkeer_en_veiligheid@wakkerlaorne.nl

Laren 30!

Eind 2023 is door Wakker Laorne een enquête gestart met vragen over hoe inwoners van Laren de veiligheid op de hoofdroute door het dorp (het 30 km deel van de Rengersweg, Dorpsstraat en de Deventerweg) ervaren en welke aanvullende maatregelen ze nog zouden willen zien. Een samenvatting van de resultaten is te lezen op onze website.

Herinrichting Ooldselaan

Sinds de herinrichting van de Ooldselaan zijn er klachten van aanwonenden over te hoge snelheden en geluidsoverlast ter plaatse van de aansluitingen met de Dennenweg en de Deventerweg.

Mede op initiatief van Wakker Laorne is de bocht bij de aansluiting op de Deventerweg inmiddels krappert gemaakt. Plannen voor aanpassing van de verkeersplateaus zijn in de maak als voorbereiding op uitvoering in 2024.

Geluidsoverlast Rengersweg

De plannen om te onderzoeken welke woningen aan de Rengersweg (N332) voor geluidssanering in aanmerking komen hebben in 2023 ter inzage gelegen. Wakker Laorne zal de bewoners blijven ondersteunen in het verdere proces.

Inventarisatie sluiproutes

Uit een inventarisatie door Wakker Laorne zijn de Brenschutte, Lindenbergdijk, Oude Deventerweg en Rossweg als belangrijkste sluiproutes naar voren gekomen.

Op de Lindenbergdijk zijn inmiddels op initiatief van aanwonenden een aantal maatregelen getroffen. Op de Oude Deventerweg zijn een aantal spandoeken geplaatst om automobilisten bewust te maken.

In 2024 zullen de effecten worden gemeten en zullen in overleg met de gemeente mogelijke vervolgstappen besproken worden.

Fietsplan

De gemeente is in 2023 begonnen met het opstellen van een Fietsplan voor de gemeente Lochem. Wakker Laorne heeft hiervoor de nodige aandachtspunten vanuit Laren en omstreken aangeleverd.

Nieuwbouwplannen

Vanuit de werkgroep Verkeer en Verkeersveiligheid zijn we nauw betrokken bij de plannen voor de verkeersafwikkeling bij de nieuwbouwplannen voor de scholen en Laren-zuid.

RECREATIE EN TOERISME

Voorzitter: Frank Jonk
Leden: Anita Brouwer, Miriam Dijkman, Dick Kok,
Ans Haijntink, Marieke van der Kolk en
Jan Nijland
e-Mail: recreatie_en_toerisme@wakkerlaorne.nl

Leden werkgroep

2023 stond voor de Werkgroep Recreatie & Toerisme in het teken van een aantal veranderingen binnen de werkgroep, waaronder de voorzitter.

ATB-route

In 2023 is de werkgroep voor de ATB-route druk bezig geweest met de plannen voor een route rondom Laren. Er is een mooie route uitgestippeld en grondeigenaren zijn benaderd voor het eventueel gebruik maken van hun gronden.

Door wat enkele tegenslagen rondom het verguningsproces loopt het project wat langer uit dan verwacht. We hopen dat de route eind 2024 geopend kan worden.

Larense toeristengidsje

De werkgroep is ook betrokken geweest bij het 2e Larense toeristengidsje. Deze gids is dit keer zo gedrukt dat hij meerdere jaren mee kan.

Mogelijke projecten

Door de wisselingen van de leden in de werkgroep is er opnieuw gekeken naar de mogelijke projecten die de werkgroep op kan pakken in de nabije toekomst. Daarbij zijn flink wat opties gepasseerd en kunnen alvast mededelen dat er leuke ideeën zijn voor 2024.

LEEFBAARHEID

Voorzitter: Hendri Eggink
Leden: Berjan Jimmink, Jarno Klein Velderman,
Ria ter Welle, Mayra Schoolen en Mirjam
Boesveld
e-Mail: leefbaarheid@wakkerlaorne.nl

De werkgroep is in 2023 bij meerdere projecten en onderwerpen betrokken geweest. Enkele projecten komen jaarlijks terug op de agenda van de werkgroep. Onderstaand een greep uit de onderwerpen.

Wijkagent

Tijdens het jaarlijks overleg merkt wijkagent Martijn Scholten op dat het relatief rustig is geweest wat betreft vandalisme, inbraak en overlast in het afgelopen jaar. De wijkagent attendeert erop om bij verdachte situaties altijd melding te maken via het alarmnummer 112 of 0900-8844. Iedere melding met (relevante) informatie kan bijdragen tot het oplossen van een zaak. Melden van verdachte situaties kan ook in de Buurtpreventie-app.

Bermenopruimactie

Op de 3e zaterdag van maart is de jaarlijkse bermopruimactie gehouden. Met een groep van ongeveer 35 vrijwilligers zijn de bermen en plantsoenen in en rondom het dorp vrijgemaakt van zwerfafval.

Milieustraat

Naast zwerfafval is het gebruik van de milieustraat aan de Vonkert een aandachtspunt voor de werkgroep. Regelmatig zijn de ondergrondse containers vol en wordt er afval (glas, papier, etc.) naast de containers geplaatst. Dit veroorzaakt overlast en kan ongedierte aantrekken. Gemeente Lochem zoekt in samenwerking met Wakker Laorne naar een gepaste oplossing.

Nieuwbouw scholen

Inmiddels is weer een jaar voorbij. De ontwikkelingen rondom de nieuwbouw scholen aan de Verwoldseweg blijft voor Wakker Laorne een aandachtspunt.

De Raad heeft meerdere malen ingestemd met een verruiming van het budget voor de nieuwbouw van het schoolcomplex voor de drie scholen.

In het najaar is het proces andermaal vertraagd door een herberekening van de leerlingenprognoses. De dorpsraad volgt het proces op de voet en laat zich regelmatig bijpraten.

Openbare ruimte en begraafplaats

Circulus verzorgt de buitenruimte in opdracht van gemeente Lochem. Het gaat daarbij om taken zoals het beheer en onderhoud van openbaar groen, bestrating en straatmeubilair en ook het onderhoud van de algemene begraafplaats.

De werkgroep voert met regelmaat een schouw uit. Knelpunten worden gemeld bij Circulus. Afgelopen zomer was het onderhoud van de openbare ruimte en ook op de algemene begraafplaats volgens de werkgroep onder de maat. Daaropvolgend heeft Circulus extra onderhoud uitgevoerd.

Proces veilig buitengebied

De werkgroep neemt deel aan dit proces van gemeente Lochem. Doel van het proces is in samenwerking met diverse partijen te werken aan een schoon, heel en veilig buitengebied. Hierbij valt te denken aan (ondermijnende) criminaliteit, maar ook aan onveilige (verkeers)situaties, afval en andere onwenselijke zaken. Als lokale partij kan bijgedragen worden aan het waarnemen van deze situaties en het versterken van de leefbaarheid in het buitengebied.

Welzijncoördinator

De werkgroep onderzoekt de kansen voor het aanstellen van een welzijn coördinator. In bijna alle kernen binnen gemeente Lochem is inmiddels een coördinator actief. De rol van een coördinator is het aanspreekpunt zijn voor inwoners (ongeacht hun leeftijd) van het dorp, en advies te verstrekken over diverse onderwerpen waaronder: eenzaamheid, zorg, ontmoeting, financiën, opvoeding, huisvesting en vervoer. Er vinden gesprekken met gemeente Lochem en SWL plaats over de te volgen procedure.

WONEN

Voorzitter: Richard Buitink (ad interim)
Leden: Peter Geluk, Rinze Hartelman, Martijn
Jansen, Robin Bruins en Yannick Verzijl
e-Mail: wonen@wakkerlaorne.nl

Woonvisie

Al enkele jaren maakt de werkgroep Wonen van Wakker Laorne zich sterk voor meer woningen in het dorp. De afgelopen periode heeft Wakker Laorne in diverse overleggen met de gemeente en bij de gemeenteraad kenbaar gemaakt dat de woningnood hoog is.

Dit heeft er mede toe geleid dat de Woonvisie voor Laren (en Exel) als 1 van de eerste kernen in de gemeente is vastgesteld. In deze woonvisie staat dat Laren tot 2030 ongeveer 180 nieuwe woningen in Laren wil bouwen.

Voor deze nieuwbouw heeft de gemeente op 4 locaties het Wet Voorkeursrecht gemeenten gelegd. Inmiddels zijn de locaties Laren-Zuid en Laren-Noord als eerstvolgende locaties aangewezen. Ontwikkelaars zijn op beide locaties bezig met planvorming.

Planvorming verloopt in onze ogen erg traag. Uiteraard moet er goed rekening worden gehouden met de impact voor belanghebbenden waar wij ook scherp op toezien.

De werkgroep maakt zich zorgen over de betaalbaarheid van woningen. Positief is dat beide ontwikkelaars hebben aangegeven mee te willen denken over mogelijkheden om met voorrang voor inwoners van Laren te bouwen.

Bouwinitiatieven

Door kritisch en constructief mee te denken hebben Larenaren met voorrang kunnen inschrijven op de woningen op het plan Stegeman.

De werkgroep neemt bij langdurige leegstand contact op met vastgoedeigenaren om waar mogelijk mee te denken met planvorming. In 2023 zijn in de planvorming op de achtergrond stappen gezet in de ontwikkeling van Laren Zuid en Laren Noord.

DUURZAAMHEID

Voorzitter: André Lobbert

Leden: Hendri Eggink, Rutger Beekman, André de Groot, Cor Oonk, Gerrit ten Have, Frank Boon, Jan Koolschijn (in memoriam) en Martijn Jansen.

e-Mail: duurzaamheid@wakkerlaorne.nl

Het eerste jaar

Deze werkgroep heeft in 2023 het eerste volle jaar gehad als doorstart van Aardgasvrij Laren. Ook BEO Exel en stichting Larensebroek zijn bij deze werkgroep aangesloten.

De werkgroep heeft twee hoofdthema's, namelijk:

- Energie opwekken en besparing d.m.v. verduurzaming en aardgasvrij worden.
- Biodiversiteit en klimaatverandering.

Energiecafé

Op het eerste thema is vooral de nadruk gelegd door de oorlog in de Oekraïne en de gestegen energieprijzen in de herfst/winter van 2022.

In 2023 heeft de werkgroep zich vooral ingezet om via de energiecafés elke 2e zaterdag van de maand in 't Kulturhus belangstellenden stappen verder te helpen door middel van het geven van adviezen.

Daarnaast is het doel om tijdens het energiecafé duurzaamheid op de kaart te zetten, zodat hierover wordt nagedacht: "Wat kan ik gaan doen en hoe pak ik het aan?" Er wordt voorlichting gegeven over het isoleren van een woning, warmtepompen, zonnepanelen en financieringen inclusief eventuele subsidiemogelijkheden en salderingsregeling.

Dit jaar zijn er diverse huizen voorzien van een hybride of all-electric warmtepomp waardoor er op aardgas is bespaard. Daarnaast zijn er veel huizen en bedrijven voorzien van zonnepanelen. Extra uitdaging hierbij is de toenemende mate van netcongestie. Dat wil zeggen dat we te maken krijgen met een netwerk wat het aanbod, bijvoorbeeld van de zonnepanelen, op bepaalde momenten niet meer kwijt kan.

Biogas HUB

Biogas HUB Laren-Lochem is een initiatief met in de 1e fase 14 veehouders die eind 2025 biogas willen leveren aan de kanaalzone (o.a. Friesland Campina en ForFarmers) in Lochem.

Dit project heeft een potentie van 1,5 miljoen kuub bio groengas ter vervanging van aardgas (goed voor 1250 huishoudens jaarverbruik) te leveren. In 2024 willen we het gehele project voorbereiden met als doel om eind 2025 biogas te kunnen gaan produceren.

Boerenerf windmolens

Een groep van drie veehouders is bezig met boerenerf-windmolens met een ashoogte van 30 meter. Dit project is eind 2022 de vergunningsfase ingegaan en we hopen we dit na de zomer van 2024 te kunnen realiseren.

Er is een behoorlijke vertraging opgelopen doordat de provincie in beeld kwam en bij de provincie een ont-heffing aangevraagd moest worden.

De windmolens produceren per stuk ongeveer 100.000 kWh per jaar. Dat is gelijk aan ongeveer 125 huishoudens en ze voorzien het eigen bedrijf tussen de 60 en 80% van eigen elektra-opwek. In combinatie met zonnepanelen kunnen deze bedrijven volledig hun eigen opwek realiseren.